

Innhold:

- Korrigering av artikkel om frøtap ved tresking
- Tidspunkt for vårgjødsling i frøeng
- Brenning/pussing av frøeng om våren
- Kløver er en god forgrøde

Våronna nærmer seg raskt men veksten er ikke i gang enda så ikke stress. Kanskje bedre å bruke tid på å sjekke at redskaper er i orden framfor å kjøre ut på frøengene.

Korrigering av resultater fra forsøk med frøtap ved tresking

Det er laget en korrigering av artiklene om frøtap ved tresking av rødkløver og timotei til Frønytt som er lagt ved denne utsendingen.

Tidspunkt for vårgjødsling i frøeng

Grasfrøengene skal ha tilgjengelig gjødsel i fra vekststart. Så langt har vi enda ikke kommet, men det kan ligge an til en tidlig vår, og spørsmålene om gjødsling dukker opp når det flere steder snart er kjørbart. Vekststart har vi om våren når det ikke er snødekket og ikke tele i jorda og en har 7 påfølgende dager (tre 5-døgnperioder) med gjennomsnittstemperatur over 5 grader (for klimastasjonen i Ramnes er gjennomsnitt for siste 7 døgn nå 2,8 grader).

Skal vi likevel gjødsle? I motsetning til i høstkornet så vil det ikke være uheldig for enga og frøavlinga med så tidlig gjødsling dersom du unngår at gjødsla blir vasket vekk med nedbør før veksten starter.

I økologiske frøenger hvor det gjødsles med pelletert hønægjødsel kan det være ønskelig å ha den ut litt tidlig slik at den får løst seg opp og blir tilgjengelig for plantene når veksten starter.

Konklusjonen er altså at plantene har ikke behov for gjødsel enda, men er du rimelig sikker på at du ikke risikerer å tape gjødsla så gjør det ikke noe skade å gjødsle nå.

Brenning/pussing av daugras

Daugraset hemmer planteveksten både ved at det isolerer slik at jorda ikke varmes så raskt opp og det hindrer lys ned til de nye skuddene. Daugras kan fjernes ved å kjøre en halmsnitter eller beitepusser over enga. Er graset høgt kan en også bruke slåmaskin og kjøre graset vekk. Et alternativ er også å brenne graset (dersom det er tillatt i kommunen). Etter mye snø kan daugraset ligge flatt slik at det ikke lar seg snitte, slå eller brennes, da er det en mulighet å kjøre med ei rive som river det mer opp.

Hvilken behandling tåler de forskjellige artene?

Forsøk med vårbehandling er gjennomført i flere arter, i noen av forsøkene er det sett på kombinasjoner med høst- og vårbehandling. Hvordan de forskjellige artene reagerer på behandlingen er svært forskjellig.

Engsvingel er den arten hvor en mest konsekvent har fått positive utslag for vårbehandling av daugraset. Det forutsetter selvfølgelig at det er daugras av betydning. Vårbrenning ved vekststart ga en meravling på ca 20 %, men dersom brenninga ble utsatt 7-10 dager ble det ikke oppnådd merav-

ling. Slått eller bruk av **halmsnitter/beitepusser** gav en meravling på ca. 14%, denne meravling hadde en også om tidspunktet ble utsatt i 7-10 dager.

Timotei tåler vårbrenning dårlig, med avlingstap på 19 % i middel for 7 forsøk 2001-2003 der halmen ble fjernet om høsten. Dersom det lå mye og lang halm igjen, førte dette til en større skade, 25% tap, da ville vårbrenning vært et bedre alternativ, om enn ikke ideelt.

Raigras tåler også vårbrenning dårlig. 2006-2009 ble det gjennomført 3 forsøk på dette. I to av forsøkene ble daugras brent, dette førte til ca. 17% avlingstap. I et forsøk ble daugraset snittet om våren, dette førte ikke til avlingstap, men heller ikke til avlingsøkning.

Engkvein skal ikke brennes om våren. I et felt i 2004 ble det gjennomført forsøk med forskjellig halmbehandling. Vårbrenning førte til avlingsreduksjon, særlig stor var avlingsreduksjonen om det var mye masse fra fjorårets frøhalm tilbake i enga.

Strandrør må ikke pusses om høsten og kan ha svært store mengder daugras om våren. Forsøk med forskjellig vårbehandling med slått/snitting og brenning ble undersøkt i tre forsøk, 2008-2009. I to av tre forsøk gav vårbrenning før vekststart følgende avlingsutslag for vårbrenning i forhold til ingen behandling: -5,6 kg/daa til + 10,7 kg/daa. Pussing med slåmaskin før vekststart gav i middel 5% større avling, mens bruk av halmsnitter ikke førte til noen avlingsutslag. Utsatt behandling ført til redusert avling uansett type behandling. Svært sein behandling førte til at det nesten ikke ble produsert frøtopper.

Engrapp kan ofte ha mye daugras om våren, vårbrenning er testet med dårlig resultat.

Kløver er en god forgrøde til korn

Etter endringer i forskrifter for tilskudd til frøavl har enkelte blitt litt mer skeptiske til økonomien i frøavl av rødkløver. Når en lykkes er en ikke i tvil om at kløver kan gi bra økonomisk resultat, men med redusert garantibeløp (800 kr/daa) for all kløver og manglende høstetilskudd så blir det litt mer risiko. Forgrødeverdien av kløver er viktig å ta med i regnestykket, den har en gjødseffekt og en god vekstskifteeffekt som bidrar til reduserte angrep av sjukdommer i korn neste år. Riktig nok vil en i gjenleggsåret være forsiktig med gjødsling og dermed kanskje tape litt avling i dekkveksten, men skal en opprettholde gode avlinger i korn er vekstskifte viktig og der bidrar kløver godt.

Under er det tatt med en tabell som viser hvor mye forskjellige arter kløver kan bidra med, tallene er hentet fra økologiske forsøk hvor det i ettervirkningsåret ikke er gjødslet, vi skulle selvfølgelig gjerne sett tallene i forhold til areal hvor det kun var korn som forgrøde men det har vi ikke.

Første års ettervirkning av ulike typer kløverfrøeng på vårhvete

Type frøeng i 2000	Mineral-N i jorda v/Z 30 kg/daa	% N i plante-tørrestoff v/Z 50	Opptatt N v/Z 50 kg/daa	Kjerneavling av vårhvete, kg/daa			
				Landvik	Vestfold	Buskerud	Middel
Kvitkløver	1,4	1,70	5,6	245	188	123	185
Alsikekløver	0,9	1,51	3,8	152	177	90	140
Rødkløver	0,8	1,53	3,9	193	172	83	149
P%	>20	9	<5	<5	9	14	13
LSD 5%	-	-	1,3	88			-

Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag	959 04 768
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	991 60 503